

SOSIAALITAITO

SOCIALKOMPETENS

2008
Toimintakertomus ja
tasekirja

Sosiaalitalo Oy – Socialkompetens Ab
Seutulantie 3-5 A
04400 Järvenpää
Y-tunnus 1765926-6

Sisällys

1	Tausta	2
	Yhtiön osakepääoma Hallinto, talous, henkilökunta ja toimitilat ESO - Etelä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Valtakunnallinen sosiaalialan osaamiskeskustoiminta	
2	Sosiaalitaidon toiminta vuonna 2008	4
	2.1 Sosiaalialan kehittämistyön syventäminen ja organisointi 2.2 Tiedon tuottaminen ja soveltaminen kehittämistyön tueksi 2.3 Sosiaalialan kehittymiseen vaikuttaminen asiantuntijaroolissa 2.4 Muu ammatillinen yhteistyö	
3	Sosiaalitaidon vuoden 2008 toiminnan arviointia	12
	3.1 Sosiaalialan kehittämistyön syventäminen ja organisointi 3.2 Tiedon tuottaminen ja soveltaminen kehittämistyön tueksi 3.3 Sosiaalialan kehittymiseen vaikuttaminen asiantuntijaroolissa 3.4 Muu ammatillinen yhteistyö	
4	Lopuksi	15
	Liitteet	
5	Tilinpäätös	18

1 Tausta

1.1 Yhtiön osakepääoma

Yhtiö on perustettu 14.12.2001 ja merkitty kaupparekisteriin 4.6.2002. Yhtiön toimialana on toimia sosiaalialan osaamiskeskuksena ja välittää sosiaalialan erityispalveluja sekä järjestää sosiaalialan yhteistyötä, tutkimusta ja kehittämistä (yhtiöjärjestys).

Yhtiön vähimmäisosakepääoma on 66.000 € ja enimmäispääoma on 264.000 €. Yhtiön osakkeenomistajina oli 19 kuntaa Länsi- ja Keski-Uudenmaan 20 kunnasta (Liite 1). Omistajakunnat maksavat osakassopimuksen perusteella vuosittaista toiminta-avustusta.

1.2 Hallinto, talous, henkilökunta ja toimitilat

Vuoden 2008 alkupuolella hallituksessa oli yhdeksän varsinaista jäsentä ja neljä varajäsentä (Liite 2). Hallituksen puheenjohtajana toimi perustuvajohtaja Arja Yliluoma Lohjan kaupungista. Hallituksen varajäsenet kutsuttiin säännöllisesti hallituksen kokouksiin. Hallituksen toimikausi on kaksi vuotta (2006-2008).

Toukokuusta 2008 alkaen hallituksessa oli kahdeksan varsinaista jäsentä ja neljä varajäsentä. Hallituksen puheenjohtajana toimi perusturvajohtaja Pirkko Hynynen Karkkilan kaupungista (1.1.2009 palvelulinjajohtaja, Perusturvakuntayhtymä Karviainen). Uuden hallituksen toimikausi on kaksi vuotta (2008 - 2010)

Sosiaalitaidon hallitus kokoontui vuoden 2008 aikana 8 kertaa. Yhtiön tilintarkastajana toimi Leena Flinck, JHTT, Audiator Oy.

Sosiaalitaidon valtionavustus ja osakassopimuksen perusteella maksettava kuntien toiminta-avustus vuonna 2008 oli 68.850,00 €. Osaamiskeskustoiminnan perusrahoitus on kohdennettu vakinaisen henkilöstön (3) palkkaukseen ja välttämättömään perustoimintaan (tilat, laitteet, toiminnasta aiheutuvat muut kiinteät kulut). Perusrahoituksen lisäksi Sosiaalitaidon toiminnan rahoituslähteinä olivat hankerahoitus (mm. sosiaali- ja terveysministeriö, Uudenmaan liitto ja Euroopan sosiaalirahasto) ja asiantuntijapalveluiden tuotot. Yhtiön tilikauden liikevaihto oli 341.129,72 € ja kokonaistuotot 611.879,72 €. Tilikauden voitto on 8,81 €.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto 8,81 € siirretään taseen tilille edellisten tilikausien voitto ja että osinkoa ei jaeta.

Henkilöstö ja toimitilat

Vakinaiseen henkilökuntaan kuuluivat toimitusjohtaja Merja Salmi, kehittämisspällikkö Petteri Heino ja erikoissuunnittelija Pia Mäkeläinen (palkaton työloma vuoden 2009 loppuun), osa-aikaisina siivoaja ja työ- ja toimintakeskuksen harjoittelija. Lisäksi yhtiössä työskenteli 8 henkilöä eripituisissa työsuhteissa projektitehtävissä sekä talous- ja toimistos sihteeri. Kesätyöntekijöitä ja harjoittelijoita yhtiössä työskenteli 3.

Sosiaalitaidon toimitiloissa työskenteli myös seitsemän seudullista projektityöntekijää (työnantajina Järvenpään ja Keravan kaupungit sekä Uudenmaan sosiaaliturvayhdistys). Yhtiön toimitilat ovat osoitteessa Seutulantie 3-5 A, 04410 Järvenpää. Tämän lisäksi yhtiöllä on toimipiste Karjaalla osoitteessa Karjaan Kurssikeskus, Laaksokatu 10, 10300 Karjaa.

1.3 ESO - Etelä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

Etelä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, **ESO**, toimii verkosto-organisaationa, jolla on toiminnallisesti ja hallinnollisesti kevyt, matala ja joustava hallintomalli. Verkoston muodostavat Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus Socca, Päijät-Hämeen ja Itä-Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskus Verso sekä Sosiaalitaito Oy – Socialkompetens Ab. Jokainen osaamiskeskus toteuttaa alueellaan sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain ja asetuksen mukaista toimintaa.

Sosiaalialan osaamiskeskusten välisen sopimuksen mukaan osaamiskeskusten yhteistyöelimenä toimi ESON koordinaatioryhmä, joka kokoontui kerran vuonna 2008.

1.4 Valtakunnallinen sosiaalialan osaamiskeskustoiminta

Sosiaalialan osaamiskeskusten toimintaa ohjaa sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan neuvottelukunta. Sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan neuvottelukunnan valmisteluelimenä on toiminut osaamiskeskusten johtajien jaos.

Sosiaalitaidon henkilöstö osallistui sosiaalialan osaamiskeskusverkoston sisällölliseen yhteistyöhön ja verkostoihin (päihdetyö, lastensuojelu, vammaispalvelut, varhaiskasvatus, vanhusten palvelut) aktiivisesti.

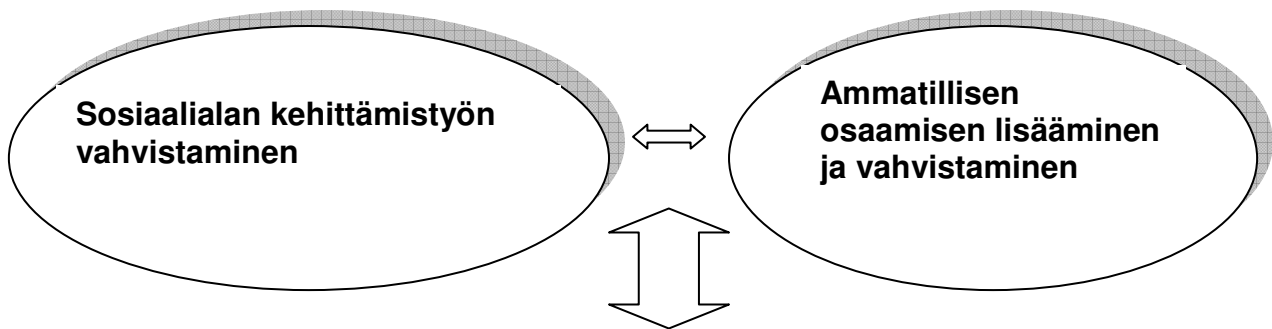
Sosiaalitaidon toimitusjohtaja on Kansallisen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisohjelman KASTEen Etelä-Suomen aluejohtoryhmän jäsen sekä aluejaoksen varajäsen. Etelä-Suomen aluejohtoryhmän sihteerinä toimi kehittämispäällikkö Petteri Heino.

2 Sosiaalitaidon toiminta vuonna 2008

Sosiaalitaidon keskeisenä tavoitteena on ollut luoda pohjaa pitkäjänteiselle kehitystyölle.

Edistämme sosiaalialan kumppanuutta ja luomme uutta!

Sosiaalitaidon toiminnan taustana ovat toimintasuunnitelmassa asetetut painopisteet, joiden perusteella toiminta kohdentuu **sosiaalialan kehittämistyön vahvistamiseen ja ammatillisen osaamisen lisäämiseen.**

Pääprosessien osakokonaisuudet ovat seuraavat:

Kehittämistyön syventäminen ja organisointi

Tiedon tuottaminen ja soveltaminen kehittämistyön tueksi

Sosiaalialan kehittymiseen vaikuttaminen

Muu ammatillinen yhteistyö

2.1 Sosiaalialan kehittämistyön syventäminen ja organisointi

Tämä tehtäväkokonaisuus sisältää mm.

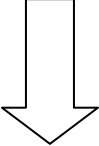
- kuntien välisen ja seudullisen yhteistyön edistämistä palvelujen kehittämisessä
- tutkimuksen ja koulutuksen yhdistämistä ja nivomista kehittämistyöhön
- toimimista kehittämistyön ja -hankkeiden sisällöllisenä asiantuntijana
- toimimista kehittämistyön käynnistäjänä ja kokoajana
- toimimista kehittämistyön ja -hankkeiden toteutuksen ja tulosten arvioijana
- kehittämistyön ja -hankkeiden tulosten levittämisen ja siirtymisen varmistamista osaksi sosiaalialan perustyötä
- kehittämishankkeiden rahoituksia koskevan tiedon välittämistä kunnille

Tehtävä	Toiminta 2008	Liite 3
<p>Sosiaalialan kehittämistyön syventäminen ja organisointi (40 %)</p> <p>Hanketyöryhmät, tutkimusyhteistyö, sosiaalityöntekijöiden ryhmät, työntekijäverkostot, oppilaitosverkostot, sisältötyöryhmät, sosiaali- ja terveysjohto, yhteistyökokoukset</p> <p>Tulos: seuduilla tapahtuva tarkoituksenmukainen ja hyvin kohdennettu kehittämistyö, jonka seurauksena sosiaalipalvelut järjestetään tarkoituksenmukaisissa rakenteissa ja toimintatavoilla. Toiminta on sekä sosiaalisesti että taloudellisesti vaikuttavaa.</p>	<p>Omat hankkeet (johto, ohjaus, hallinnointi, toteutus) POP – Lastensuojelun vaikuttavuus ja talous (<i>Hilkka Kärkkäinen, ms</i>) EHYT – Ehyet seudulliset päihdepalvelut (<i>Seija Savolainen, ph</i>) Utvecklingsenhet för tjänster inom äldreomsorg i Västra Nyland (<i>Ulrika Lundberg, ph</i>) Hildur vaikuttavat teknologiset innovaatiot käyttöön ikääntyneiden palveluissa (ph)</p> <p>Sidosryhmien hankkeet (ohjaus, asiantuntijayhteistyö, arviointi, kehittämistyön tuki) Aikuisosiaalityö laadukkaaksi ja vaikuttavaksi Keski-Uudellamaalla (ph) / Kerava Kuuma-kuntien ja Hyvinkään kaupungin vammaispalvelujen kehittämishanke (ph) / Kerava Keski-Uudenmaan sosiaalipäivystyksen kehittämishanke (ph) / Tuusula Hiiden ja Länsi-Uudenmaan seutujen sosiaalipäivystyksen kehittämishanke (ph) / Karjaa Lapsuuden arvokas arki – ARVO (ms, ph) / Järvenpää Vanhuspalvelujen kehittäminen Keski-Uudellamaalla Tuike (ms) / Tuusula Kuumen päihde- ja mielenterveyspalveluiden kehittämishanke (ph) / Järvenpää Kuka vaikuttaa (ph) / Uudenmaan sosiaaliturvayhdistys Tuulas II Perhekeskustoiminnan kehittäminen (ph) / Tuusula Disko (ph) / HY Palmenia Lapsen ja nuoren hyvä arki (ph) / Laurea amk Kuntouttavan sosiaalityön kehittämissyksikkö – Sosku (ph) / Karkkila Uudenmaan vammaisalan kehittämissyksikkö Kehikko (ms) / Uudenmaan erityispalvelut UEP TikeSos valtakunnallinen tietoteknologian kehittämishanke (ms) / Kuntaliitto Sosiaalialan työolot (ms) / STM Sosiaalialan ammattihenkilöstön foorumi (ms) / STM UumaEspa arvioinnin johtoryhmä (ms) / HUS</p> <p>Hankesuunnittelu POP lastensuojelun talous ja vaikuttavuus hankkeen jatko (ms, hk) Etelä-Suomen mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittäminen (Kaste) (ss, ph, ms) Lapsen ääni: Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen kehittäminen Etelä-Suomessa (Kaste) (ms) Sosiaalisia innovaatioita (Tekes) (ms, hk)</p> <p>Verkostot Kuuma –kumppanuusohjelma (sote-neuvottelukunta suppea/laaja, työryhmät: sosiaalipalvelut, lasten ja perheiden palvelut, varhaiskasvatus, talous) Kuuma hyvinvointipalvelujen verkosto (Keuke) Hiiden seudun päihde- ja mielenterveyspalvelujen seudullinen kehittäminen Johdaviin sosiaalityöntekijöiden verkosto (Keski-Uusimaa) Länsi- ja Keski-Uudenmaan vammaisalan kehittämisverkosto Keski-Uudenmaan hankeverkosto Lohjan seudun päihdetyön toimijat, kolmas sektori ja seurakuntien työntekijöiden verkosto Päihdesairaanhoidattajien verkosto Ennaltaehkäisevän päihdetyön verkosto Päihdetyön valtakunnallinen aluekehittäjien verkosto Länsi-Uudenmaan hyvinvointiklusteri</p> <p>Sidosryhmät mm. Suomen Kuntaliitto, Uudenmaan liitto, STM, Stakes, Etelä-Suomen lääninhallitus, yliopistot, ammattikorkeakoulut, järjestöt, Uudenmaan erityispalvelut, Huoltaja-säätiö</p>	

2.2 Tiedon tuottaminen ja soveltaminen kehittämistyön tueksi

Tämä tehtäväkokonaisuus sisältää mm.

- hyvinvointia koskevan alueellisen tiedon tuottamista ja analysointia
- sosiaalialaa koskevan tutkimusyhteistyön vahvistamista ja edistämistä
- sosiaalipalvelujen ja kehittämistyön vaikuttavuuden arviointia
- tiedon välittämistä kunnille sosiaalialalla tapahtuvista muutoksista
- alueellisten sosiaalipoliittisten kysymysten esille nostamista

Tehtävä	Toiminta 2008
<p>Tiedon tuottaminen ja soveltaminen kehittämistyön tueksi (40 %)</p> <p>Tiedon kokoaminen ja jalostaminen: selvitykset, kartoitukset, tutkiva työote, vaikuttavuuden arviointi, ennakointi</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>Tulos: seuduilla toteutettava kehittämistyö perustuu tutkittuun ja koeteltuun tietoon sekä tuottaa uutta tietoa kehittämistyön, päätöksenteon ja suunnittelun tueksi.</p>	<p>IV opintomatka:</p> <p>Mielenterveyspalvelujen organisointi, Trieste, Italia</p> <p>Selvitykset:</p> <p>Lastensuojelukustannusten vertailukehikko (excel) ja rekisteriseloste (POP) Vaikuttava lastensuojelu – selvitys (POP) POP-hankkeen väliraportti Vammais- ja kehitysvammapalvelujen organisoiminen LOST-yhteistoiminta-alueella 4/08 Mopo-hankkeen valmisteluryhmän arviointiraportti 11/08 Tuulas, Tuusulan perhekeskustoiminnan kehittäminen: arviointi Jennit & Jussit: loppuraportointi Kunnallisen lastensuojelulaitoksen perustamisen edellytykset: selvitys Järvenpään Varpu –hankkeen arviointi Alueellisen kehittämistoiminnan suunnitelma (Kaste) Lasten ja nuorten seudullinen hyvinvointisuunnitelma (runko ja ohjeistus) Päihdepalvelukartoitus Lohjan alueella Sosiaaliasiameistoiminnan järjestäminen osaamiskeskustoimintana</p>

2.3 Sosiaalialan kehittämiseen vaikuttaminen asiantuntijaroolissa

Tehtäväkokonaisuus sisältää asiantuntijatyöskentelyn sosiaalialaa laajemmin käsittelevissä työryhmissä, neuvottelukunnissa ja verkostoissa.

Tehtävä	Toiminta 2008
<p>Sosiaalialan kehittämiseen vaikuttaminen asiantuntijaroolissa (10 %)</p> <p>Työryhmät, neuvottelukunnat, komiteat, johtoryhmät, kannanotot ja lausunnot, selvitykset</p> <p>Tulos: kuntien ja sosiaalialan näkemyksen, tiedon ja asiantuntijuuden välittäminen lainsäädännön, ohjelmien, valtakunnallisten ohjeistusten ja laatusuosituksen valmistelussa.</p>	<p>Asiantuntijakommentointi: Terveydenhuoltolain uudistaminen Vammaispalvelulain uudistaminen Tutkimus- ja kehittämistoiminnan valtakunnallinen organisointi TikeSoS –hankkeen tietosisältöjen määrittelyjen kommentointi</p> <p>Neuvottelukunnat, työryhmät, verkostot Kaste: Etelä-Suomen alueellisen johtoryhmän jäsenyys (ms) ja sihteeri (ph), aluejaos varajäsenyys (ms) /STM TikeSos valtakunnallinen tietoteknologian kehittäminen: ohjausryhmä (ms) / STM Seurakuntaopiston työelämän neuvottelukunta (ph) Sosiaalihuollon tietosuojaohjausryhmä (ph) / Tietosuojavaltuutetun toimisto Ylemmän sosiaalialan ammattikorkeakoulututkinnon ohjausryhmä (ph) ja opetussuunnitelman arviointiryhmä (ms) / Laurea amk Kehittämisyksikköverkosto (Stakes) Sosiaalialan osaamiskeskusverkosto (johtajat, yleissuunnittelijat, substanssialat) ESO Etelä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus: koordinaatioryhmä, johtajat Hyvinvointikunta foorumi Maakuntaohjelma: TOTSU työryhmä (ms) / Uudenmaan liitto</p>

2.4 Muu ammatillinen yhteistyö

on tarkemmin määrittelemätöntä sosiaalialan asiantuntijoiden yhteistyötä ja sosiaalialan yleistä vaikuttamistyötä.

Tehtävä	Toiminta 2008
<p>Muu ammatillinen yhteistyö (10 %)</p> <p>Oman osaamisen lisääminen, mm. osaamiskeskusverkostot, ESO-suunnittelijat, ESO-tiimi</p> <p>Tulos: Sosiaalitaidon henkilöstö on osaavaa, omaa riittävät perustiedot sosiaalialan keskeisistä kysymyksistä sekä meneillään olevista kehittämistrendeistä niin yksittäisten sisältöjen kuin yhteiskunnallisten kysymysten osalta.</p>	<p>Koulutukset, foorumit, seminaarit jne. a) Sosiaalitaidon järjestämät: Hankeverkosto alueen hanketyöntekijöille Kehittäjäverkosto Sosiaalipäivystyksen järjestämisen edellytykset POP Paljonko on paljon Think Tank</p> <p>b) muiden järjestämät: LapsiARVI konsensusfoorumi / Kuntaliitto Sosiaalialan osaamiskeskuspäivät Sosiaali- ja terveystieteiden kehittämisspäivät / STKL ESN 16 th conference / European Social Network Hyvinvointikunta foorumi / Kuntaliitto, sosiaalialan osaamiskeskukset Lastensuojelulain toimeenpano / ESLH, osaamiskeskukset Terveyden edistäminen –politiikkaohjelma seminaari Innovaatioseminaari / Tekes Metropolialueen vanhustenhuollon haasteet / Uudenmaan liitto Hyvinvointikunta keidas / Kuntaliitto Sosiaaliseniorit / Sosiaalisenioriyhdistys Bruno Sarlin seminaari / Huoltajasäätiö Mielen terveys- ja päihdepalveluseminaari / Kuuma Vanhustenhuollon haasteet: Tuike loppuseminaari / Kuuma</p> <p>c) henkilöstökoulutus Työyhteisöpäivä Työnohjaus Ryhmän ohjaamisen koulutus</p>

2.5 Toiminnan sisällöt vuonna 2008

Länsi- ja Keski-Uudellamaalla kehitettäviä sosiaalialan sisältöjä työstettiin sosiaalijohdon, asiantuntijoiden ja eri hankkeiden yhteisillä areenoilla koko vuoden 2008. Toiminnan kohdentuminen määriteltiin vuotta koskevassa toimintasuunnitelmassa.

Kehittämistoiminnan sisällölliset painoalueet vuonna 2008

- **Lapsiperheiden palvelujen kokonaisuus** (Lapsuuden arvokas arki, ARVO, Lapsen arki, Lapsen ääni hankesuunnitelma (Kaste))
- **Sosiaalipäivystys** (Hiiden alue ja Länsi-Uusimaa, Keskinen Uusimaa)
- **Aikuissosiaalityö** (Kuuma-kunnat ja Hyvinkää, Karkkila)
- **Vammaispalvelujen kehittäminen** (Kuuma-kunnat ja Hyvinkää)
- **Sosiaalipalvelujen vaikuttavuus ja talous**
- **Päihde- ja mielenterveyspalvelut** (Ehyet päihdepalvelut Länsi- ja Keski-Uudellamaalla, Mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittäminen Etelä-Suomessa hankesuunnitelma (Kaste))
- **Informaatioteknologian ja tiedonhallinnan vahvistaminen**
- **Sosiaalialan henkilöstökysymykset (erityisesti sosiaalityö):** mitoitus, uudet työn organisoinnin tavat ja johtaminen, työn kohdentuminen, rekrytointi, työhyvinvoinnin kysymykset, työturvallisuus (Sosiaalialan työolot –hanke, Sosiaalialan ammattihenkilöstön foorumi)

Lapsiperheiden palvelujen kokonaisuus

- Lapsiperheiden palvelujen kehittämisen kokonaisuus on todentunut sekä alueellisissa substanssikohtaisissa verkostoissa (Kuuma: lapsiperheet, varhaiskasvatus) että käynnissä olevien hankkeiden toteutuksessa (Lapsuuden arvokas arki Arvo –hanke, POP paljonko on paljon).
- Sosiaalitaidossa valmisteltiin myös lasten ja nuorten seudullisen hyvinvointiselvityksen runko ja ohjeistus.
- Vuoden 2008 loppupuolella Sosiaalitaito osallistui Etelä-suomen **Lapsen ääni** –hankekokonaisuuden suunnitteluun (Kaste –ohjelma).

Sosiaalipäivystys

- Tarkoituksenmukaisten pysyvien ratkaisujen löytäminen sosiaalipäivystystoiminnan järjestämiseen on ollut vuoden 2008 keskeisin työ näissä kehittämishankkeissa.

Aikuissosiaalityö

- Aikuissosiaalityön kehittäminen on edennyt Keski-Uudellamaalla ja kohdentunut erityisesti tehtävärakenteen kehittämiseen, tiedontuotannon systematisointiin (yhteiset lomakkeet ja suunnitelmat) sekä toimeentulotukityön prosessin ja ohjeistusten kehittämiseen sekä yhtenäistämiseen.

Vammaispalvelujen kehittäminen

- Vammaispalveluissa kehittämisen kohteita ovat erityisesti olleet vaikeavammaisten päivätoiminta, kuntien työosuusrahojen ja ateriamaksujen yhtenäistäminen kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminnassa sekä henkilökohtainen avustajatoiminta.

Sosiaalipalvelujen vaikuttavuus ja talous

- Sosiaalipalvelujen vaikuttavuus ja talous-hanke on konkretisoitunut lastensuojelutyön tarkasteluun. Kehittämistyö on edennyt suunnitellusti, mutta on laaja kokonaisuus. Vuonna 2008 hankkeessa testattiin kehitettyä talouden seurantatyökalua muutamassa kunnassa ja tehtiin selvitys vaikuttavaa lastensuojelua mahdollistavista tekijöistä.

Päihde- ja mielenterveyspalvelut

- Päihde- ja mielenterveyspalvelujen kehittäminen toteutui osaamiskeskuksille suunnatun valtionavustuksen turvin. Vuoden 2008 aikana on koottu seudullisesti mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittämistyötä ja suunniteltu Etelä-Suomen alueella toteutettavaa hanketta (Kaste-ohjelma).

Informaatioteknologian ja tiedonhallinnan vahvistaminen

- Informaatioteknologian kehittämistyö on kanavoitunut TikeSos – hankkeen kautta tapahtuvana valtakunnallisena kehittämistyönä, johon Sosiaalitaito on osallistunut (johtoryhmä, määrittysten kommentoinnit).
- Tiedonhallinnan kehittämistyö on konkretisoitunut POP –hankkeessa tapahtuvana kehittämistyönä sekä muiden hankkeiden osalta tiedontuotannon systematisointiin liittyvänä kehittämisenä.

Sosiaalialan henkilöstökysymykset (erityisesti sosiaalityö): mitoitus, uudet työn organisoinnin tavat ja johtaminen, työn kohdentuminen, rekrytointi, työhyvinvoinnin kysymykset, työturvallisuus

- Sosiaalialan henkilöstökysymyksiä käsiteltiin Sosiaalialan työolot – hankkeen eri osioissa. Hankkeen hallinnoinnista vastasi Sosiaalitaito.

Hankkeeseen kuuluva Sosiaalialan työturvallisuus –kokonaisuus valmistui jo vuonna 2007.

- Sosiaalitaito osallistuu sosiaalialan ammattihenkilöstön foorumin (STM) työskentelyyn (osaamisen jaos).

Muu toiminta

- Kuntien aloitteesta tehtiin selvitys sosiaaliasiamiestoiminnan järjestämismahdollisuudesta osaamiskeskuksen toimintana. Selvityksen perusteella toiminta käynnistetään vuoden 2009 alusta.

Kehittämisverkostot

Toimintansa käynnistäneet seudulliset ammattiala- tai substanssikohtaiset verkostot ovat vahvistuneet ja niiden työskentelyn suunnitelmallisuus on lisääntynyt. Samalla joidenkin kehittämisverkostojen osalta on arvioitu niiden tarkoituksenmukaisuutta ja suunniteltu toimintaa uudella tavalla (mm. hankeverkosto, oppilaitosverkosto).

Kehittämistoiminta / hanketoiminta

Vuoden 2008 aikana oli tarkoitus luoda perusta asiakastyön rajapintaan sijoittuville kehittämysyksiköiden verkostolle. Työ ei edennyt suunnitelmien mukaan sillä toiminnan pysyvää rahoitusta eikä lopullista organisoitumista ole säädetty eikä varmistettu. Toimintansa käynnistäneet kehittämysyksiköt jatkavat toimintaansa osin asiantuntijaverkostoina tai laajempina hankekokonaisuuksina erillisellä rahoituksella (Kaste-ohjelma). Ainoa alkuperäistä suunnitelmaa läheisimmin noudatteleva kehittämysyksikkö on vammaisalan kehittämysyksikkö **Kehikko** (UEP), joka aloittaa toimintansa 2009 Järvenpäässä. Tosin yhteisön kehittämistoimintaa rahoitetaan edelleen hankerahoituksella (ESR). Vuonna 2008 muiden hankkeiden osalta työskentely oli vahvasti suunnitelmien operatiivista toteuttamista ja hankkeet etenivät niille asetettujen tavoitteiden suuntaisesti.

Tietoperustan vahvistaminen ja osaamisen lisääminen

Alueella meneillään olevissa hankkeissa on *kehittämistoiminnan itsearviointi* otettu käyttöön laajasti. Itsearviointi tukee hankkeen toimijoita hankkeen tavoitteiden täsmentämisprosessissa sekä uusien linjausten valmistelussa ja määrittelyssä. Kehittämistyön vaikuttavuuden arviointiin liittyvä kehittämisselitys on edelleen valmistelussa ja menetelmällisiä ratkaisuja etsitään koko ajan. Sosiaalialan tietoperustan vahvistamiseen tähtäävät selvitykset ja seudulliset hyvinvointikertomukset (lasten ja nuorten hyvinvointiselvitys) vahvistavat osaltaan Sosiaalitaidossa tehtävää työtä. Kehittämistyön tukena on ollut sekä koulutuksellinen että työnohjauksellinen rakenne. Lisäksi hankkeiden kehittämistyötä on tuettu säännöllisin tapaamisin.

Sosiaalitaidon rooli kehittäjänä ja kehittämisselityksessä (hanketyössä) muodostuu kehittämistyön suunnittelusta ja käynnistämisestä (hankkeistus, verkostojen ylläpito), kehittämistyön prosessien ohjauksesta ja tuesta (hanketyöntekijöiden tukeminen ja

työnohjauksellisuus), kehittämistyön arvioinnista (itsearviointi, kehittämistyön vaikuttavuuden arviointi) ja kehittämistyön perusteiden ja perustelujen selvittämisestä (selvitykset, kartoitukset). Näiden tehtävien osalta Sosiaalitaitoon on muodostunut pysyviä ja tarkoituksenmukaisia rakenteita. Toiminta-alueen osalta Sosiaalitaidon rooli ja tehtävät ovat muodostuneet suhteellisen selkeiksi. Vuonna 2008 käynnistynyt tutkimus- ja kehittämistoiminnan organisoituminen valtakunnallisesti asettaa sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan tulevaisuudelle uudenlaisia haasteita ja paikannustarpeita.

3 Sosiaalitaidon vuoden 2008 toiminnan arviointi

Vuoden 2008 Sosiaalitaidon toiminnan arviointi pohjautuu hallituksen ja henkilöstön yhdessä määrittelemiін tavoitteisiin ja niiden saavuttamisen toteutumiseen. Arviointikeskustelua on käyty hallituksessa seuraavien vuosien toimintasuunnittelun pohjaksi. Arviointiosuus on esitetty toiminnan kuvauksen rakenteen mukaisesti jaoteltuna.

3.1 Sosiaalialan kehittämistyön syventäminen ja organisointi

Toimintasuunnitelmassa vuodelle 2008 asetettiin haasteeksi kehittämistoiminnan itsearviointimallin vakiinnuttaminen. Tämä työ on vakiintunut ja osoittautunut hanketyötä ja – prosesseja hyvin tukevaksi. Lomakkeen edelleen kehittämiseksi on tarvetta, jotta se ohjaisi vielä paremmin myös työryhmien itsearviointiin eikä vain hankkeen arviointiin. Samassa yhteydessä tavoitteeksi määriteltiin henkilöstön osaamisen lisääminen ja kehittämistoiminnan tukeminen: konsultatiivinen ja työnohjauksellinen tuki hanketyöntekijöille. Sosiaalitaito järjestää kehittäjäverkoston säännöllisiä työkokouksia, hanketyöntekijöiden koulutuksia ja työnohjausta. Sosiaalialan ja sosiaalialan kehittämistoiminnan tietoperustan vahvistaminen on toteutunut mm. sosiaalipalvelujen talous ja vaikuttavuus -hankkeen, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman ja muiden suppeampien selvitysten kautta.

Vuonna 2008 laadittiin pohja Kaste-ohjelman alueellinen kehittämistoiminnan suunnitelmalle, jonka sisältöjen pohjalta laajat kehittämishankkeet (lapsen ääni, mielenterveys- ja päihdepalvelut) on suunniteltu. Päihde- ja mielenterveyspalvelujen kokoaminen seudullisena yhteistyönä (Ehyt) on vahvistanut myös tämän substanssin kehittämistyötä.

3.2 Tiedon tuottaminen ja soveltaminen kehittämistyön tueksi

Vuoden 2008 aikana Sosiaalitaidossa valmistui hankesuunnitelmien ja taustoituksen lisäksi 8 selvitystä. Laajin kokonaisuus on ollut lasten ja nuorten seudullisen hyvinvointiselvityksen runko ja ohjeistus. Selvitysten laajuus ja ”syvyys” vaihtelevat niiden käyttötarkoituksen mukaan. Osa selvityksistä on osa muuta sosiaalialan seudullista kehittämistä mm. hankkeiden ja laajemman suunnittelun tueksi. Osa selvityksistä on varsin laajoja tutkimuksellisia katsauksia kohteena oleviin ilmiöihin. Selvitykset on julkaistu Sosiaalitaidon kotisivuilla.

Tavoitteeksi asetettu 1 laajempi tutkimus/selvitys ajankohtaisesta teemasta /vuosi on toteutunut vuoden 2008 osalta hyvin. Toimintasuunnitelmassa tietoperustan vahvistamiseen tähtäävän työn osuudeksi on arvioitu 40 % koko toiminnasta. Tämä kokonaisuus on toteutunut suunnitelmien ja tavoitteiden mukaisesti.

3.3 Sosiaalialan kehittämiseen vaikuttaminen asiantuntijaroolissa

Sosiaalitaidon henkilöstö on ollut Kaste-ohjelman Etelä-Suomen alueen toimeenpanossa keskeisessä roolissa. Vaikuttamistyö on tapahtunut sekä alueen

johtoryhmässä että laajojen kehittämishankkeiden suunnittelutyöhön osallistumisena. Parhaiten tämä tehtävä konkretisoituu hanketyöhön liittyvänä asiantuntijapanoksena ja selvityksinä. Lisäksi Sosiaalitaidon henkilöstö on osallistunut valtakunnalliseen vaikuttamistyöhön aktiivisesti erilaisissa neuvottelukunnissa ja verkostoissa. Sosiaalitaidolla on tiiviit yhteydet niin sosiaali- ja terveysministeriöön, Stakesiin, Kuntaliittoon, Uudenmaan liittoon kuin alueen oppilaitoksiin. Sosiaalitaito on osallistunut myös peruspalveluministerin ja kansliapäällikön tapaamisiin.

Sosiaalitaidon henkilöstö on ollut aktiivisesti mukana lainsäädäntö- ja kehittämistyön sisältöjen valmistelussa mm. lausunnot lakiesityksiin.

3.4 Muu ammatillinen yhteistyö

Muu ammatillinen yhteistyö kohdistuu pääosin Sosiaalitaidon oman toiminnan ja henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämiseen ja näkyy siten enemmän sisäisenä kuin ulkoisena toimintana. Tämä osio on konkretisoitunut henkilöstön aktiivisena verkostoitumisena sekä osaamiskeskusverkostoissa että muissa laajoissa alan verkostoissa sekä henkilöstön työnohjauksena ja koulutuksena.

3.5 Sosiaalitaidon toiminnan sisällöllinen toteutuminen

Vuonna 2008 on toimintasuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden osalta edetty kaikilla painopistealueilla. Kehittämistyö on vahvimmin edennyt Keski-Uudellamaalla, jossa on selkeimmin kohdennettu lisäresursseja kehittämistyöhön laajoina hankekokonaisuuksina. Muilla alueilla (Länsi-Uusimaa, Lohjan seutu, Karviainen) aiempina vuosina käynnistynyt kehittämistyö (sosiaalipäivystys, vanhustenpalvelut) on edennyt hitaasti. Vuoden 2008 osalta voimavarat on suunnattu organisatorisiin uudistuksiin (kuntaliitokset, yhteistoiminta-alue, kuntayhtymä). Tämän vuoksi vuonna 2008 palveluihin kohdistunut kehittämistyö alueella on ollut suhteellisen pienimuotoista.

Kehittämistyön tietoperustan vahvistamisen painopistealue on toteutunut alueen näkökulmasta hyvin. Mutta laaja-alaiseen tiedontuotantoon tähtäävän toiminnan osalta keskeinen puute tietolähteiden / tiedon systemaattisuudessa ja saatavuudessa ei ole ratkennut. Osin tähän on vaikuttanut Stakesin ja Kansanterveyslaitoksen yhdistämisprosessi vuonna 2008.

Yhteistyö ja verkostot sosiaalialan osaamiskeskuksen ja tutkimus- ja oppilaitosten välillä (ammattikorkeakoulut, yliopistot, Stakes jne.) organisoitui edelleen pääosin hankkeiden kautta tehtävänä yhteistyönä. Yhteistyömuotoina olivat mm. opinnäytetyön ohjaus, opiskelijoiden harjoittelun ohjaus, asiantuntijatehtävät hankkeissa, yhteistyökokoukset ja verkostotapaamiset sekä muu ammatillinen yhteistyö sekä opintomatka Italian Triesteen mielenterveys- ja päihdepalveluiden järjestämiseen liittyen. Tutkimus- ja oppilaitosyhteistyö on ollut tiivistä ja hyvää, mutta kohdistunut suhteellisen suppeisiin sosiaalialan kehittämisen teemoihin. Tutkimus- ja oppilaitosyhteistyön laajeneminen edelleen strategisemmaksi ja pitkäjänteisemmäksi yhteistyöksi on tulevaisuuden haaste.

Vuoden 2008 osalta Stakesin ja Kansanterveyslaitoksen yhdistyminen ja uudelleen organisoituminen vaikutti yhteistyön ohenemiseen kaikilla tasoilla (mm. tiedontuotanto, asiantuntijayhteistyö).

3.6 Sosiaalitaito yhteisönä

Sosiaalialan osaamiskeskustoiminnalle on luonteenomaista sisällöllisesti laaja toimintakenttä (kaikki sosiaalialan substanssit varhaiskasvatus mukaan lukien), yhteistyöhakuisuus oman substanssin rajapinnoilla (sosiaali-, – terveys-, – sivistystoimi jne.) sekä hajanainen tutkimus- ja kehittämistoiminnan organisoituminen. Valtaosa alan kehittämistoiminnasta tapahtuu hankemuotoisena kehittämisenä, jolle on myönnetty erilliset resurssit (mm. valtionavustus kunnille, hankeavustus). Tämän vuoksi Sosiaalitaidolle yhteisönä on ominaista taajaan vaihtuva henkilöstö, siksi työsuhteet ovat suhteellisen lyhyitä. Vuoden 2008 lopussa henkilöstön keski-ikä oli noin 37 vuotta ja koulutustaustaltaan henkilöstö jakaantuu seuraavasti: yhteiskuntatieteellinen koulutus 8, käyttäytymistieteellinen koulutus 3, terveydenhuollon koulutus 3, muu koulutus 1. Sosiaalityöntekijän kelpoisuus on neljällä työntekijällä.

Eri vuosina tehdyissä työyhteisöä koskevissa arvioinneissa Sosiaalitaitoa on pidetty hyvänä työyhteisönä. Työterveyshuollon¹ kyselyssä tammikuussa 2009 henkilöstö on arvioinut Sosiaalitaidon ilmapiirin hyväksi, omat työtehtävät mielekkäiksi ja kokenut omaavansa vaikutusmahdollisuuksia omaan työhönsä. Vaikka yhteisössä työskentelevät työntekijät kahta lukuun ottamatta ovat määräaikaaisia hankkeisiin palkattuja työntekijöitä, on yhteisöön pystytty luomaan riittävän yhteisöllinen ja työtä tukeva henki. Yhteisöllisyyttä ja työssä onnistumista on tuettu yhteisöpäivin, työnohjauksin, kehittäjäverkostoin ja koulutuksin. Tämä ei kuitenkaan hälvennä sitä tosiasiaa, että sosiaalialan kehittämistyö olemassa olevin rakentein ja resurssein on kehittäjiä kuormittavaa, haastavaa ja raskasta työtä, joka edellyttää tekijöiltään vahvaa kehittämistyön ammatillista osaamista.

¹ sisäilmakysely Järvenpään työterveyshuolto tammikuu 2009, vastaajina kaikki työyhteisön jäsenet

4 Lopuksi

Vuonna 2008 toiminta on edennyt toimintasuunnitelman asettamien suuntaviivojen mukaisesti. Kehittämisen yhteistyöverkostot eri hallinnonalojen kanssa mm. sivistys-, terveystoimi ovat vahvistuneet erityisesti hankeyhteistyössä.

Laajat toimintaympäristössä (mm. Paras -prosessi, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen perustaminen) tapahtuneet muutokset vaikuttivat selkeästi kehittämistyön organisoitumiseen ja pitkäjänteisyyteen sekä omalla toiminta-alueella mutta myös valtakunnallisesti. Toiminta-alueella tapahtuneet avainhenkilöiden vaihtumiset ovat luoneet tarpeen luoda uudenlaisia yhteistyörakenteita alueen sosiaali- ja osin terveysalan kehittämiseen.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan organisoituminen valtakunnan tasolla on myös vaikeuttanut pitkäjänteiseen kehittämistoimintaan liittyvää työskentelyä osin eri tahojen ja henkilöiden vastuualueiden ja tehtävien määrittelemättömyyden vuoksi.

Sosiaalialan sisällöllisten kehittämishaasteiden lisäksi vuotta 2008 sävytti Kaste-ohjelman toimeenpanoon liittyvä epämääräisyys ja sekavuus. Toisaalta Kaste-ohjelman vaikutuksesta yhteys osaan terveydenhuoltoa vahvistui mm. yhteisten hankkeiden suunnitteluprosessien kautta.

Vuoden 2008 aikana valmisteltiin sosiaaliasiamestoinnin järjestäminen osaamiskeskuksessa.

Vuoden 2008 aikana toteutettiin aiemmin käynnistynyttä kehittämistyötä, mutta uusia pitkän aikavälin periaatteellisia päänavauksia ei juuri tapahtunut. Vuonna 2009 on aika rakentaa yhteistyö- ja kehittämisverkostot nyt perustettujen uusiin rakenteisiin. Tämä mahdollistaa myös toiminnan arvioinnin ja uudenlaiset ratkaisut.

Liite 1**Sosiaalitaidon omistajat vuonna 2008**

Kunta	osakkeita
Hanko	10
Hyvinkää	40
Järvenpää	35
Karjaa	10
Karjalohja	5
Karkkila	10
Kerava	30
Kirkkonummi	30
Lohja	35
Mäntsälä	15
Nummi-Pusula	5
Nurmijärvi	35
Pohja	5
Pornainen	5
Sammatti	5
Siuntio	5
Tammisaari	15
Tuusula	30
Vihti	25
Yhteensä	350 osaketta

Liite 2

Sosiaalitalo Oy – Socialkompetens Ab:n **hallitukseen** kuuluivat

Varsinaiset jäsenet:

Yliluoma Arja, sosiaalitoimenjohtaja, Tuusulan kunta (5.8.2007 alkaen Lohjan kaupunki), puheenjohtaja
 Eerola Aino, sosiaali- ja terveystoiminnanjohtaja, Hyvinkään kaupunki
 Evokari Tua, sosiaali- ja terveystoiminnanjohtaja, Keravan kaupunki
 Hemmilä Markus, sosiaali- ja terveystoiminnanjohtaja, Järvenpään kaupunki (15.5.2007 alkaen)
 Hynynen Pirkko, perusturvajohtaja, Karkkilan kaupunki
 Malkavaara Mikko, tutkimuspäällikkö, Diakonia-ammattikorkeakoulu
 Merikallio Jussi, perusturvajohtaja, Lohjan kaupunki (ero 1.4.2007)
 Nylund Marianne, professori (ma.) Helsingin yliopisto, yhteiskuntapolitiikan laitos (ero 31.1.2008)
 Paasovaara Seija, koulutusala- ja koulutusjohtaja, Laurea-ammattikorkeakoulu
 Pahlman Irma, suunnittelupäällikkö, Uudenmaan liitto (ero 13.11.2007)
 Salminen Jukka, sosiaali- ja terveystoiminnanjohtaja, Järvenpään kaupunki (ero 15.5.2007)
 von Renteln Katarina, sosiaali- ja terveystoiminnanjohtaja, Tammisaaren kaupunki

Varajäsenet:

Ahosniemi Hilka, sosiaalijohtaja, Mäntsälän kunta
 Etholén-Rönning Merja, sosiaalipalvelupäällikkö, Kirkkonummen kunta
 Herola Mervi, sosiaalipalvelualueen päällikkö, Nurmijärven kunta
 Lundqvist Kerstin, sosiaali- ja perhepalvelukeskuksen johtaja, Hangon kaupunki

Sosiaalitalo Oy – Socialkompetens Ab:n **hallitukseen** kuuluivat toukokuusta 2008 alkaen

Varsinaiset jäsenet:

Pirkko Hynynen, Perusturvajohtaja, Karkkila, Puheenjohtaja
 Hilka Ahosniemi, Perusturvapalvelukeskuksen päällikkö / Sosiaalijohtaja, Mäntsälä
 Aino Eerola, Sosiaali- ja terveystoiminnanjohtaja, Hyvinkää
 Merja Etholén-Rönning, Sosiaalipalvelupäällikkö, Kirkkonummi
 Ulla-Mari Karhu, Suunnittelupäällikkö, Uudenmaanliitto
 Rolf Paqvalin, Keravan kaupunginjohtaja, Kerava
 Erja Pentti, Sosiaali- ja terveystoiminnanjohtaja, Nurmijärvi
 Arja Yliluoma, Perusturvajohtaja, Lohja

Varajäsenet:

Markus Hemmilä, Sosiaali- ja terveystoiminnanjohtaja, Järvenpää
 Päivi Klami, Vanhustyön päällikkö, Tuusula
 Seija Paasovaara, Koulutusjohtaja, Laurea ammattikorkeakoulu
 Sirpa Lehtinen, Perusturvajohtaja, Hanko

Liite 3

Omat hankkeet:

Paljonko on paljon – POP

POP-hankkeen tavoitteena on luoda lastensuojelupalvelujen vaikuttavuutta, tuottavuutta ja taloudellisuutta mittaavan ja arvioivan tarkastelukehikon runko sekä lisätä sosiaalijohdon ja sosiaalialan työntekijöiden tietoa ja osaamista erityisesti lastensuojelupalvelujen taloudellisesta vaikuttavuudesta ja tuottavuudesta. Tavoitteena on koota seudullinen lastensuojelupalvelujen vaikuttavuutta arvioiva asiantuntijaverkosto.

Hankkeen toiminta-aika on 1.11.2006-31.12.2009 ja hanketta rahoittaa Uudenmaan liitto ja Uudenmaan kunnat. Toiminta-alueena on Uudenmaan maakunta.

Länsi-Uudenmaan vanhuspalvelujen kehittämissyksikkö – LuVanke

Hanke toteutetaan yhteistyössä Pohjan kunnan kanssa aikavälillä 1.5.2008 – 31.12.2009. 1.1.2009 alkaen Raaseporin kaupunki.

Utvecklingsenhet för tjänster inom äldreomsorg i Västra Nyland

De västnyländska kommunerna Hango, Ekenäs, Karis, Pojo, Ingå och Sjundeå har startat ett projekt för att utveckla äldreomsorgen inom området. Området har en betydande andel åldringar och deras servicebehov kommer att öka i framtiden. Projektets mål är att dibrä till en bestående utveckling av ändamålsenliga tjänster inom äldreomsorgen och samarbete med tredje sektorn för att utveckla öppenvården.

Länsi-Uudenmaan vanhuspalvelujen kehittämissyksikkö

Läntisen Uudenmaan kunnat Hanko, Tammisaari, Karjaa, Pohja, Inkoo ja Siuntio ovat käynnistäneet hankkeet vanhuspalvelujen kehittämiseksi alueella. Vanhusten osuus väestöstä alueella on huomattava ja heidän palvelutarpeensa lisääntyy tulevaisuudessa. Hankkeen tavoite on vanhuspalveluiden pysyvän tutkimus- ja kehittämistoiminnan luominen sekä yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden kanssa avopalveluiden luomiseksi.

Päihdepalveluiden kehittäminen Keski- ja Länsi-Uudellamaalla Ehyt seudulliset päihdepalvelut 2008-2009 - Ehyt

Ehyt hankkeen toteutus pohjautuu useisiin toiminta-alueella toteutettuihin aiempiin (vuosina 2003-2007) mielenterveys- ja/tai päihdepalvelujen kehittämishankkeisiin. Tavoitteena on jatkaa näiden hankkeiden kehittämistyötä ja viedä niissä saavutettuja tuloksia eteenpäin. Siten Ehyt on jatkumo jo päättyneistä hankkeista.

Ehyt hankkeella

- edistetään päihdepalvelujen asemaa ja kehittämistä sosiaali- ja terveystalvelujen uudelleen organisoimisessa (Raaseporin kaupunki (Karljaa, Pohja, Tammisaari), Mäntsälä-Pornainen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alue, LOST: Pohja, Inkoo, Siuntio, Karjalohja, Sarnmatti (kuntaliitos Lohjaan 2009) sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alue, sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä Karviainen: Karkkila, Vihti, Nummi-Pusula)
- tuetaan seutujen ja kuntien päihdepalvelujen kehittämishankkeiden toimeenpanoa
- paikannetaan päihdepalvelujen kehittämishankkeiden toimeenpanoa
- paikannetaan päihdepalvelujen puutteita alueella ja edistetään erityispalvelujen kuntarajat ylittävää tarjontaa ja yhteistyötä

- luodaan pysyvä päihdepalvelujen asiantuntijaverkosto Länsi- ja Keski-Uudenmaan alueella
- luodaan päihdepalvelujen kehittämiseksi pysyvät rakenteet ja toimintatavat ja edistetään erityispalvelujen kuntarajat ylittävää palveluiden tarjontaa ja yhteistyötä.

Sidosryhmähankkeet:

- **Aikuissosiaalityö laadukkaaksi ja vaikuttavaksi Keski-Uudellamaalla – Ailake**

Hanke toteutetaan yhteistyössä Keravan kaupungin kanssa aikavälillä 1.8.2007 – 31.12.2009

Aikuissosiaalityön kehittämishanke Keski-Uudellamaalla käynnistyi 1.10.2007. Hankkeen kokonaistavoitteena on asiakas- ja työprosessien selkiyttäminen Kuumakuntien sosiaalityön ja -palvelujen kokonaisuudessa. Hankkeen tavoitteina ovat:

1. Aikuissosiaalityön rajapintatyöskentelyn kehittäminen
2. Henkilöstö- ja tehtävärakenteen kehittäminen
3. Toimeentulotuen käsittelyprosessin kehittäminen
4. Aikuissosiaalityön vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen
5. Pysyvän aikuissosiaalityön kehittämiskäytännön luominen Keski-Uudenmaan alueella

Kehittämishanketta hallinnoi Keravan kaupunki. Hankkeen ohjausryhmänä toimii Kuumakuntien sosiaalipalvelujen työryhmä ja hankesisältöön vaikuttaa projektiryhmä, johon on valittu edustaja kustakin hankkeeseen osallistuvasta kunnasta. Hanke on saanut valtionavustusta Etelä-Suomen lääninhallitukselta 204 276 € ja kuntien rahoitusosuus on 68 000 €. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 272 368 €

- **Lapsuuden hyvinvoinnin kehittämissyksikkö -hanke (2007–2009)**

Lapsuuden arvokas arki – Arvo hanke toteutetaan yhteistyössä Järvenpään kaupungin kanssa aikavälillä 1.5.2007 – 31.10.2009

Lapsuuden hyvinvoinnin kehittämissyksikkö-hankkeen tavoitteena on luoda edellytykset pysyväle kehittämissyksikölle, jonka toiminnan lähtökohtana on ajatus lapsiperheiden palveluiden kokonaisvaltaisuudesta. Kehittämissyksikön toiminnalla pyritään lapsuuden hyvinvointia tukevien palvelujen kehittämiseen, koulutustarpeiden tunnistamiseen sekä henkilöstön osaamisen vahvistamiseen. Hanke mahdollistaa laaja-alaisen tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoiminnan käynnistämisen Länsi- ja Keski-Uudenmaan alueella, josta mukana on 15 kuntaa

- Keski-Uudenmaan sosiaalipäivystys – hanke päättyi toukokuussa 2008 ja sosiaalipäivystystä hallinnoi Järvenpään kaupunki
- Länsi-Uudenmaan ja Hiiden alueen sosiaalipäivystys

Hanke toteutetaan yhteistyössä Karjaan kaupungin kanssa aikavälillä 1.5.2007 – 31.10.2009

- **Kuka vaikuttaa - Kumppanuudesta hyvinvointia Keski-Uudellamaalla 2008–2009**

Hankkeessa luodaan uudenlaisia kumppanuuteen perustuvia yhteistyön tapoja Keski-Uudenmaan kuntien sekä alueen sosiaali- ja terveystoimen välillä. Lopullisena päämääränä on, että paikallisten yhdistysten erityisosaaminen ja asiantuntemus nivoutuvat osaksi seudullista sosiaali- ja terveystoimen kehittämistyötä ja kuntien toimintaa. Ensimmäinen Kuka vaikuttaa - kansalaisosallistuminen seutukehittämisessä - hanke (2005–2008) on antanut hyvän pohjan niille toimintatavoille, joilla järjestöjen osallisuus- ja vaikuttamiskeinoja voidaan parantaa.

Hankkeella on neljä konkreettista tavoitetta:

1. Edistää järjestöjen ja kuntien vuoropuhelua pitkäjänteiseksi
2. Edistää järjestöjen ja kuntien yhteistoiminnan toteutumista
3. On saada aikaan seudullinen järjestöstrategia
4. Edistää järjestöjen verkostoyhteistyötä

Hanketta toteutetaan ajalla 1.9.2008–31.12.2009 ja sitä hallinnoi Uudenmaan Sosiaaliturvayhdistys ry. Uudenmaan liitto ja Kuuma -kunnat ovat Kuka vaikuttaa - jatkohankkeen rahoittajia. Ohjausryhmä linjaa ja ohjaa hanketta asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Ohjausryhmässä on edustus Kuuma -organisaatiosta, kunnista, Keski-Uudenmaan Yhdistysverkostosta, alueen oppilaitoksista, seudullisista kehittämishankkeista, Sosiaali- ja terveysturvan Keskusliitosta, Uudenmaan Sosiaaliturvayhdistyksestä, sosiaalialan osaamiskeskuksesta sekä rahoittajan edustaja. Tavoitteita suunnitellaan ja toteuttamaan on perustettu työryhmiä, joissa on niin kuntien kuin yhdistysten edustajia.

- **Kuuma-kuntien ja Hyvinkään kaupungin vammaispalvelujen kehittämishanke – Vampake**

Vammaispalvelujen kehittämishanke on käynnistynyt elokuussa 2007. Hankkeelle on saatu valtionavustusta Etelä-Suomen lääninhallitukselta (75 %) ja loppuosuuden rahoittavat hankkeeseen osallistuvat kunnat (25 %).

Kehittämishankkeen kokonaistavoitteena on vammaisten henkilöiden alueellisen yhdenvertaisuuden lisääminen ja tavoitteen edellyttämien rakenteiden kehittäminen Kuuma-kunnissa ja Hyvinkäällä.

Hankkeen aikana pyritään seuraaviin tuloksiin alueen vammaispalvelujen yhdenmukaistamisessa:

1. Alueella on yhteiset asiakaslähtöiset vammaispalvelulain ja kehitysvammalain soveltamiskäytännöt.
2. Kuntien tilanne vammaispalvelulain mukaisista palveluista, joihin asiakkaalla on subjektiivinen oikeus, on selvitetty ja kehittämisehdotukset on tehty (palveluasuminen, asunnon muutostyöt, päivätoiminta).
3. Alueella on yhtenäiset toimintatavat vammaispalvelun ja kehitysvammahuollon asiakastyössä.
4. Seudullisen yhteistyön organisoinnin vaihtoehdot on selvitetty.
5. Alueella on toimiva vammaispalvelulain mukainen henkilökohtainen avustajajärjestelmä.

Kehittämistyötä ohjaa KUUMA -sosiaalipalvelujen työryhmä, jota täydennettiin vuoden 2008 alussa kolmella vammaisneuvoston edustajalla. Hankkeen sisällölliseen suunnitteluun on nimetty projektiryhmä, jossa on yksi edustaja jokaisesta osallistujakunnasta.

- **Yhteinen sosiaali- ja terveydenhuollon prosessiorganisaation luominen / Mopo – hankkeen valmistelyryhmän työskentelyn arviointi**

Hanke toteutettiin yhteistyönä Mäntsälän kunnan kanssa aikavälillä 26.5.2008 – 31.8.2008

- Vanhuspalvelujen kehittäminen Keski-Uudellamaalla (Kuuma – kunnat ja Hyvinkään kaupunki) – Tuike

Hanke toteutetaan yhteistyössä Tuusulan kunnan kanssa aikavälillä 1.8.2006 – 31.12.2008

- Tuusulan perhekeskushanke 2007 – 2009 – malleista käytännön hankkeen toteuttamiseksi -Tuulas

Hanke toteutetaan yhteistyössä Tuusulan kunnan kanssa aikavälillä 15.1.2008 – 31.12.2009

- Lapsen ja nuoren hyvä arki 2008–2011
Hanke toteutetaan yhteistyönä Laurea -ammattikorkeakoulun kanssa. Hankkeen tavoitteena on kehittää oppilaitoksen opetussisältöjen työelämälähtöisyyttä ja käytännön yhteistyötä kuntien kanssa. Sosiaalitaito toteuttaa osaltaan hankkeen arviointia ja toimii hankkeen työryhmissä asiantuntijana.
- Arvioinnit: Tuusulan perhekeskustoiminnan asiakaslähtöinen arviointi, Varpu – varhainen puuttuminen – hanke /Järvenpää, Jennit ja Jussit –hankkeen loppuarvioinnin kokooma, Vanhuspalvelujen kehittäminen Keski-Uudellamaalla (Kuuma –kunnat ja Hyvinkään kaupunki) – Tuike
- Selvitykset: Kunnallisen lastensuojelulaitoksen perustamisen edellytykset, Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman runko ja ohjeistus, Päihdepalvelukartoitus Lohjan alueella.